

Natuurtoets Welkomshuis Twente, Oldenzaal

Definitief

Opdrachtgever:

Villapark Eureka
De heer R.J. Nieuwenhuis
Beldhuismolenweg 8
7562 PC DEURNINGEN
T 074-2776688
F 074-2772592
I www.villapark-eureka.nl

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 5052

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
Vincent de Lenne	Gerard Lubbers	26-3-2012

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding en doel.....	2
2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Ruimtelijke ontwikkeling	3
3. NATUURWETGEVING	4
3.1 Flora- en faunawet beschermt flora en fauna.....	4
3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998.....	4
3.3 Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden	4
4. METHODE.....	6
4.1 Methode.....	6
4.1.1 Vleermuizen.....	6
4.1.2 Broedvogelonderzoek	6
4.1.3 Onderzoek overige beschermde soorten	6
5. BESCHERMDE SOORTEN	7
5.1 Flora	7
5.2 Zoogdieren.....	7
5.2.1 Vleermuizen.....	7
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren.....	9
5.3 Vogels.....	10
5.4 Amfibieën, reptielen en vissen	12
5.5 Ongewervelden.....	12
6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	13
6.1 Beschermde natuurgebieden.....	13
6.2 Beschermde soorten	13
6.3 Tabel 1 soorten	13
6.4 Tabel 2 en 3 soorten	13
6.5 Conclusie	13
6.6 Verlichting en broedseizoen	13

LITERATUURLIJST

BIJLAGE 1: FLORA- EN FAUNAWET

BIJLAGE 2: VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN

BIJLAGE 3: VERSPREIDINGSKAARTEN BROEDVOGELS

BIJLAGE 4: INRICHTINGSSCHETS

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van Villapark Eureka is in het voorjaar en (na)zomer van 2011 een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd aan de westzijde van Oldenzaal (ter hoogte van Villapark Eureka). In het plangebied worden een aantal bungalows en een hoofdgebouw gerealiseerd. In het kader van de bestemmingsplanprocedure is een flora- en faunaonderzoek en toetsing aan de natuurwetgeving noodzakelijk.

Doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten en de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soorten. Onderliggende rapportage gaat in op de resultaten van het flora- en faunaonderzoek dat in het kader van de Flora- en faunawet is uitgevoerd.

Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

2. GEBIEDSKARAKTERISTIEK

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de westkant van Oldenzaal. Het plangebied omvat het bosgebied aan de zuidkant van de Beldhuismolenweg ten hoogte van de Oldenzaalsedijk (zie figuur 1) en is onderdeel van recreatiepark het Hulsbeek. Het plangebied bestaat voornamelijk uit naaldbos (grove den). Tevens is een klein gedeelte aanwezig met aangeplante jonge zomereiken. Verder is een oude loods en een woning aanwezig. Er liggen geen waterelementen binnen het plangebied. Op dit moment is er beperkte verlichting in het plangebied aanwezig, de aanwezige verlichting beperkt zich voornamelijk rond het aanwezige woonhuis binnen de planlocatie.

2.2 Ruimtelijke ontwikkeling

In het plangebied worden enkele bungalows en een hoofdgebouw (welkomshuis) gerealiseerd. Hiervoor zullen enkele bomen in het plangebied gekapt worden. Het is nog niet duidelijk welke bomen precies gekapt zullen worden. Waardevolle bomen blijven gehandhaafd, ook zullen de oudere zomereiken aan de zuidkant van het plangebied gehandhaafd blijven. De aanwezige loods in het plangebied zal gesloopt worden. De aanwezige woning in het plangebied blijft gehandhaafd. Voor een overzicht van de ruimtelijke ontwikkeling wordt verwezen naar de inrichtingsschets, die is opgenomen in bijlage 4.

3. NATUURWETGEVING

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora- en faunawet). Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd.

3.1 Flora- en faunawet beschermt flora en fauna

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet van toepassing. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal

vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht en daarom is geen ontheffing nodig. Deze soorten zijn bij dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Zie bijlage 1 voor een uitgebreide beschrijving en toelichting op de Flora- en faunawet.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Op ongeveer 3 km afstand is het Natura 2000-gebied Lonnekermeer gelegen. Gezien de afstand en de ligging van het gebied wordt niet verwacht dat de voorgenomen ontwikkelingen een negatief effect hebben op dit Natura 2000-gebied. Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is derhalve niet aan de orde.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de

wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het plangebied ligt op ongeveer 1500 meter afstand van de EHS. Gezien de relatief kleinschalige ontwikkeling binnen het plangebied en de afstand tot de EHS worden geen negatieve effecten verwacht of een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Een toetsing aan de EHS wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4. METHODE

4.1 Methode

Om een beeld te krijgen van de aanwezigheid en verspreiding van beschermde planten- en diersoorten binnen en rondom het projectgebied, is in het voorjaar en de (na)zomer van 2011 een uitgebreid veldonderzoek uitgevoerd. De aandacht heeft zich met name gericht op de aanwezigheid van vleermuizen, eekhoorn en vogels met een vaste verblijfplaats. Tijdens de veldbezoeken is ook aandacht besteed aan de aanwezigheid van eventuele andere beschermde soorten. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door G. Lubbers, V. de Lenne en S. Boekhout, ecologisch adviseurs bij Eelerwoude in Goor.

Naast de informatie die verkregen is met de veldbezoeken is gebruik gemaakt van informatie uit literatuurbronnen (verspreidingsatlassen etc.)

4.1.1 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van vliegroutes, belangrijke foerageergebieden en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden in de avonduren (start ruim voor zonsondergang tot ruim daarna) en in de ochtenduren (start ruim voor zonsopkomst). Er zijn in totaal vier veldbezoeken gebracht. Twee bezoeken in de kraamperiode en twee bezoeken in de baltsperiode. Deze bezoeken zijn uitgevoerd op de volgende dagen: 7 juni (ochtend) 30 juni (avond), 25 augustus (avond) en 22 september 2011 (avond).

Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D100 in combinatie met een Pettersson D240X. Hiermee kunnen de ultrasone geluiden die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden. Daarnaast is gebruik gemaakt van opname apparatuur. Het geluid van de vleermuis is opgenomen en geanalyseerd in het hiervoor speciaal ontworpen programma Batsound. Het vleermuisonderzoek volgt het 'Protocol voor

vleermuisinventarisaties' dat in maart 2011 is geactualiseerd en door het Ministerie van EL&I is goedgekeurd. Voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek wordt dit protocol gehanteerd door het Netwerk Groene Bureaus, waarbij Eelerwoude is aangesloten.

4.1.2 Broedvogelonderzoek

Voor het uitvoeren van broedvogelinventarisaties is op dit moment nog geen onderzoeksprotocol van kracht. Bij broedvogelinventarisaties wordt gewerkt volgens de methode van uitgebreide territoriumkartering (Van Dijk 1996). Er zijn drie gerichte veldbezoeken uitgevoerd om een zo goed mogelijk beeld te verkrijgen van de aanwezige broedvogelsoorten en hun verspreiding. De veldbezoeken zijn in de vroege ochtenduren uitgevoerd op de volgende dagen: 13 mei, 7 juni en 28 juni 2011. De veldbezoeken hebben zich vooral gericht op de soorten die jaarrond gebruik maken van vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit vanwege de enigszins afwijkende beschermingsstatus die deze soorten genieten in de Flora- en faunawet. Daarnaast wordt door EL&I een lijst met broedvogels gehanteerd waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is, maar de inventarisatie wel gewenst is. Deze soorten zijn tevens tijdens het onderzoek geïnventariseerd. Tijdens de veldbezoeken naar de overige soortgroepen zijn aanvullende waarnemingen van broedvogels verzameld.

4.1.3 Onderzoek overige beschermde soorten

Op en rond de projectlocatie kunnen nog een aantal andere beschermde soorten dan vleermuizen en (broed)vogels voorkomen. Voor een groot deel zal het gaan om algemeen voorkomende en licht beschermde soorten, maar ook de aanwezigheid van een aantal strenger beschermde soorten zoals eekhoorn en steenmarter. De projectlocatie is onderzocht op de aanwezigheid van tak-/bladnesten van eekhoorns en verblijfplaatsen van ondermeer steenmarter.

5. BESCHERMDE SOORTEN

5.1 Flora

Voorkomen en functie

Tijdens de veldbezoeken zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Vermeldenswaardige soorten die waargenomen zijn, zijn dal-kruid, brede stekelvaren en rankende helm-bloem.

Effecten en ontheffing

Beschermde soorten worden op basis van de aangetroffen biotopen niet verwacht, omdat geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten ontbreken.

Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is voor beschermde flora niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn drie vleermuissoorten aangetroffen in en rondom het plangebied. Het betreft de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Bijlage 2 geeft de verspreidingskaart weer van de aangetroffen soorten.

Voorkomen en functie

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort in Nederland en kan vrijwel overal worden aangetroffen. Ook in stedelijke omgeving is de gewone dwergvleermuis de meest algemene soort. Gedurende het hele jaar worden vooral gebouwen als verblijfplaats gebruikt. De soort heeft een voorkeur voor spleetvormige holten zoals spouwmuren, maar verblijft ook tussen daklagen, achter betimmering, daklijsten of onder dakpannen.

Van de gewone dwergvleermuis zijn meerdere individuen waargenomen (zie bijlage 2). De soort foerageert in kleine aantallen in en rond

het plangebied. Het gaat hierbij om meerdere dieren (5-10). Vliegroutes van gewone dwergvleermuis zijn niet vastgesteld.

Zowel in als in de directe omgeving van het plangebied zijn enkele gebouwen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. In de woning in het plangebied is een verblijfplaats aangetroffen van gewone dwergvleermuis (1-3). Dit betreft een zomer-verblijfplaats van vermoedelijk mannetjes. Kraamverblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Tijdens de balts- en paarperiode is rondom het woonhuis een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Waarnemingen van baltsende vleermuizen vormen een indicatie waar zich paarverblijven bevinden en vaak overwinteren vleermuizen ook op deze locaties.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in Nederland vrij algemeen voor (al laat de soort wel een dalende trend zien) en jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande groenelementen zoals bosranden, houtwallen en lanen. Kraamkolonies komen in Nederland voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Deze bevinden zich onder andere in de spouwmuur, ongebruikte dakruimten, achter en onder (dak)betimmering en onder daklijsten en dakpannen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen.

Van de laatvlieger zijn enkele individuen waargenomen (zie bijlage 2). Vliegroutes van laatvlieger zijn niet vastgesteld.

De soort foerageert in kleine aantallen op en rond het plangebied. Het gaat hierbij om enkele dieren (1-3). Verblijfplaatsen van laatvlieger zijn niet vastgesteld. Tijdens de baltsronden zijn geen baltsende laatvliegers waargenomen.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Onder andere solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen en dieren in winterslaap gebruiken

boomholten als onderkomen. De vlucht van de rosse vleermuis doet enigszins denken aan die van de gierzwaluw: hoog en snel. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van honderd meter of meer.

Tijdens de veldbezoeken zijn enkele foeragerende rosse vleermuizen vastgesteld. (zie bijlage 2). Vliegroutes van rosse vleermuis zijn niet vastgesteld. De soort foerageert in kleine aantallen in en rond het plangebied. Het gaat hierbij om enkele dieren (1-3). Verblijfplaatsen van rosse vleermuis zijn niet aangetroffen. Tijdens de baltsronden is een baltsende rosse vleermuis aangetroffen in het plangebied. Waarnemingen van baltsende vleermuizen vormen een indicatie waar zich paarverblijven bevinden en vaak overwinteren vleermuizen ook op deze locaties. In de grove dennen in het plangebied zijn echter geen geschikte holten en spleten aangetroffen waarin deze soort kan overwinteren. Mogelijk bevindt zich een winterverblijfplaats in de oudere zomereiken aan de zuidkant van het projectgebied. Hier zijn echter geen in- of uitvliegende dieren vastgesteld.

Effecten en ontheffing

Verblijfplaatsen

Alle vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn in de Flora- en faunawet beschermd. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Flora- en faunawet. De functionaliteit van de verblijfplaats(en) en de functionele leefomgeving van de aanwezige soort(en) dient te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Gewone dwergvleermuis

In de woning in het plangebied is een verblijfplaats aangetroffen van gewone dwergvleermuis (1-3). Dit betreft een zomerverblijfplaats van vermoedelijk mannetjes. Mogelijk gebruiken deze gewone dwergvleermuizen deze locatie ook als winterverblijfplaats. Deze woning blijft behouden waardoor deze verblijfplaats gewaarborgd blijft.

Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. De ontwikkelingen hebben naar verwachting geen negatief effect op gewone dwergvleermuis. Het aan-

vragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Overige vleermuizen

Laatvlieger en rosse vleermuis zijn alleen foeragerend waargenomen in het plangebied. (Vaste) rust en verblijfplaatsen of belangrijke foerageergebieden zijn niet aangetroffen. Wel is een baltsende rosse vleermuis aangetroffen in het plangebied wat kan duiden op een paar/winterverblijfplaats. Geschikte holten zijn echter niet aangetroffen. Mogelijk hebben de oudere zomereiken aan de zuidkant een functie als overwinteringlocatie voor rosse vleermuis. Deze bomen blijven echter behouden. De ontwikkelingen hebben naar verwachting geen negatief effect op de soorten. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Verlichting

Een aantal nachttactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden en er zijn soorten die rond lantaarnpalen jagen. Op dit moment is binnen het plangebied weinig tot geen verlichting aanwezig en in de nieuwe situatie zal de verlichting toenemen. Verwacht wordt dat met de toename van verlichting rondom de te ontwikkelen locatie geen negatief effect zal optreden op de aanwezige soorten, mits men rekening houdt met de type verlichting. De aangetroffen soorten gelden namelijk niet als bijzonder gevoelig voor verstoring door verlichting tijdens het foerageren, maar wel bij verblijfplaatsen. Er dient daarom wel te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen te voorkomen. Dit kan o.a. door gerichte verlichting met bijv. leds aan te brengen. Gekozen kan worden voor de toepassing van vleermuisvriendelijke verlichting. Uit recent onderzoek is gebleken dat amberkleurige verlichting vleermuisvriendelijk is. Op de site van de Zoogdierverseniging Nederland is hierover meer informatie te vinden (www.zoogdierverseniging.nl).

Indien rekening wordt gehouden met verlichting, is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor vleermuizen niet noodzakelijk.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Tabel 1-soorten

In het plangebied zijn diverse foeragerende konijnen aangetroffen. Daarnaast zijn bosmuis, rosse woelmuis, haas en egel aangetroffen in het plangebied. Verder kunnen nog een aantal andere algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen zoals bunzing, hermelijn, wezel en (spits)muizen. Allen staan op tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2 en 3-soorten

Steenmarter

Mogelijk komt binnen het plangebied de steenmarter voor. De soort komt algemeen voor in de omgeving (bron: Zoogdierverseniging). Het plangebied zal mogelijk (een klein) onderdeel uitmaken van zijn territorium (foerageergebied). Er zijn echter geen sporen van de soort waargenomen (o.a. uitwerpselen). Tevens zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld.

Eekhoorn

Een beschermde soort die wel voorkomt in het plangebied is eekhoorn. In het plangebied zijn diverse exemplaren vastgesteld. Tevens is een onbewoond eekhoornnest vastgesteld binnen het plangebied en een bewoond eekhoornnest net buiten het plangebied.

Veldspitsmuis

Uit literatuur (Snaak, 2008) blijkt dat veldspitsmuis op meerder plekken in Twente is aangetroffen. Waarschijnlijk gaat het hierbij om de grens van een groter verspreidingsgebied waarvan de kern in Duitsland ligt. Uit braakbalonderzoek in de periode 1998-2006 zijn meerdere vondsten bekend van veldspitsmuis in Oldenzaal. Ook in de nabije omgeving van de Oldenzaal (Losser en De Lutte) zijn meerdere waarnemingen van veldspitsmuis bekend.

Boommarter

Boommarter is bekend uit de omgeving van het plangebied (Douma et al., 2011).

Er zijn geen waarnemingen bekend van boommarter in het plangebied. Tijdens het velbezoek zijn ook geen sporen van verblijfplaatsen aangetroffen. Er zijn geen geschikte holten aange-

troffen die dient kunnen doen als verblijfplaats. Wel is het mogelijk dat boommarter foerageert in het projectgebied.

Das

Das is bekend in de omgeving van het plangebied (Eelerwoude, 2011). Er zijn enkele waarnemingen bekend van foeragerende exemplaren op het Villapark. In het plangebied zijn geen burchten aangetroffen of sporen (wissels, prenten, latrines, graafputjes etc.) Mogelijk foerageert de das in het projectgebied.

Effecten en ontheffing

Tabel 1-soorten

De ingreep zal naar verwachting kunnen leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde zoogdieren van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de populatie. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 en 3-soorten

Steenmarter

De steenmarter is een weinig kritische soort die een netwerk van verblijfplaatsen heeft en in een nacht grote afstanden kan afleggen. Er worden geen verblijfplaatsen van steenmarter aangetast. Voor de steenmarter blijft na de (relatief kleinschalige) ontwikkeling voldoende leefgebied voorhanden, daarnaast blijft het plangebied geschikt als leefgebied. Negatieve effecten op deze soort zijn derhalve niet aan de orde.

Eekhoorn

Met de ruimtelijke ontwikkeling worden geen negatieve effecten op eekhoorn verwacht. Het projectgebied blijft ook in de toekomst geschikt als leefgebied voor eekhoorn. Binnen het projectgebied is een eekhoornnest aangetroffen, deze leek achter verlaten. Geadviseerd wordt deze boom te handhaven.

Veldspitsmuis

Een strikt beschermde soort die kan voorkomen in de directe omgeving van het plangebied is de veldspitsmuis. Er is nog betrekkelijk weinig bekend over het habitat van veldspits-

muizen, echter de gevangen exemplaren zijn voornamelijk gevangen in kleinschalige landschappen met een niet aaneengesloten vegetatie. Het plangebied bestaat uit bos. Het is daarom niet waarschijnlijk dat veldspitsmuis voorkomt binnen het plangebied. De houtwal aan de zuidkant van het plangebied is mogelijk wel geschikt als biotoop voor veldspitsmuis, deze blijft echter behouden. Negatieve effecten op veldspitsmuis worden uitgesloten.

Boommarter

Boommarter is bekend uit de omgeving van het plangebied. Er zijn geen waarnemingen bekend in het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen oude bomen met duidelijk zichtbare, grote holten aangetroffen die functie kunnen hebben als verblijfplaats voor boommarter. Wel verdwijnt mogelijk een klein deel van het foerageergebied van boommarter. Echter het plangebied blijft geschikt als foerageergebied. Daarnaast is ruim voldoende alternatief foerageergebied in de nabije omgeving aanwezig. Negatieve effecten op boommarter worden uitgesloten.

Das

Binnen het plangebied komen geen dassenburchten voor. Daarnaast is het plangebied marginaal foerageergebied voor de das. Het plangebied bestaat uit voedselarme zandgronden. De soort foerageert graag op voedselrijke landbouwgronden en bossen met een dikke strooisellaag. Het plangebied vormt daardoor geen belangrijk foerageergebied. Het weiland met houtwal aan de zuidzijde zijn wel geschikt als foerageergebied voor das, deze blijven echter behouden. Negatieve effecten op das worden uitgesloten.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn van tenminste 33 broedvogelsoorten territoria vastgesteld (tabel 1). Algemene soorten zijn kwalitatief geïnventariseerd ("a" in tabel 1). In bijlage 3 is van alle relevante en minder algemene broedvogelsoorten een verspreidingskaart opgenomen. Broedvogels die net buiten het projectgebied zijn vastgesteld, maar het plangebied mogelijk wel gebruiken

bijvoorbeeld om hier te foerageren zijn in de tabel in zwart weergegeven.

Soort	aantal terr.
appelvink	1
boerenwaluw	a
boomklever	2
boomkruiper	3
bonte vliegenvanger	1
ekster	1
fitis	1
gaai	a
gekraagde roodstaart	1
groeie vliegenvanger	1
groene specht	1
grote bonte specht	1
heggemus	a
houtduif	a
houtsnip	1
kauw	a
kievit	1
koolmees	10
kwartel	1
merel	a
pimpelmees	3
roodborst	a
spreeuw	1
staartmees	a
steenuil	1
tijftjaf	a
tuinfluiter	a
vink	a
winterkoning	a
zanglijster	a
zwarte kraai	2
zwartkop	a
zwarte specht	1

Tabel 1. Overzicht van in 2011 vastgestelde broedvogelsoorten en aantal territoria (a = aanwezig als broedvogel).

Met een totaal van 33 soorten is het projectgebied relatief soortenrijk. De oorzaak ligt vooral aan de ligging van het projectgebied (combinatie van naald- en loofbos grenzend aan agrarisch gebied).

Daarnaast de aanwezigheid in de directe omgeving van een aantal waardevolle elementen zoals houtwallen en singels met oudere bomen (zomereiken) en waterpartijen. Opvallend is de aanwezigheid van een aantal kritische en bedreigde vogelsoorten zoals groene specht, steenuil (Rode lijst; kwetsbaar) boerenzwaluw en grauwe vliegenvanger (Rode lijst; gevoelig).

Ondermeer boomkruiper, boomklever, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger grote bonte specht, groene specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw, zwarte kraai en zwarte specht vallen onder categorie 5 van de 'Aangepaste lijst jaar-rond beschermde vogelnesten' uit augustus 2009. In de volgende paragraaf wordt toegelicht wat dit betekent.

Categorie 1-4

De aandacht tijdens de veldbezoeken ging vooral uit naar de mogelijke aanwezigheid van zgn. 'jaarrondsoorten', zoals buizerd, steenuil en sperwer. Nesten en de functionele leefomgeving van jaarrondsoorten zijn namelijk gedurende het gehele jaar beschermd. In het plangebied zijn geen soorten aangetroffen waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond beschermd is. Wel zijn in de directe omgeving van het plangebied één tot twee territoria van steenuil vastgesteld. Daarnaast komt huismus voor rond de boerderijen in de directe omgeving.

Effecten en ontheffing

Algemene broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die in gebruik zijnde nesten beschadigen of verstoren. Verstoring kan in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen. Voor de Flora- en faunawet zijn echter alle bewoonde vogelnesten beschermd, ongeacht het tijdstip van het jaar. De genoem-

de termijn moet daarom niet al te strikt worden toegepast.

Categorie 5

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn in categorie 5 van deze lijst een aantal vogelsoorten opgenomen die ook in de plangebieden voor (kunnen) komen. Het gaat om een groep van broedvogelsoorten die vaak terugkeert naar de plaats waar ze hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikt om, als de broedplaats door bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan, uit te wijken naar andere locaties in de omgeving. Het gaat voor deze soorten om een beperkt aantal broedparen van (vrij) algemeen voorkomende soorten. Ten behoeve van de herinrichting zullen mogelijk tijdelijk (potentiële) broedlocaties verdwijnen, maar op termijn komt hier leefgebied voor terug. Tevens komt in de omgeving van het plangebied veel potentieel geschikt leefgebied voor deze soorten voor. Verwacht wordt dat deze soorten in de omgeving voldoende alternatieve leefgebieden kunnen vinden. Bovendien blijft ook na de planrealisatie voor veel soorten geschikt leefgebied aanwezig. Van negatieve effecten die vragen om mitigerende of compenserende maatregelen is voor deze groep van categorie 5-soorten daarom geen sprake.

Categorie 1 – 4

Steenuil

In de directe omgeving van het plangebied komen één tot twee territoria steenuil voor. Met de ruimtelijke ontwikkeling worden echter geen negatieve effecten verwacht op deze paartjes. Er gaan geen vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. Tevens is het plangebied (bos) ongeschikt als foerageergebied voor steenuil. Negatieve effecten worden uitgesloten.

Huisumus

Huisumus komt voor rond de boerderijen in de directe omgeving van het plangebied. Met de ruimtelijke ontwikkeling worden echter geen negatieve effecten verwacht. Er gaan geen vaste rust- en verblijfplaatsen verloren. Tevens is het plangebied (bos) ongeschikt als foerageergebied voor huisumus. Negatieve effecten worden uitgesloten.

Rekening houdend met het broedseizoen is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk voor de groep van beschermde vogels.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Voorkomen en functie

Amfibieën

Een aantal soorten, zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander, kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. Tijdens het veldwerk is de bruine kikker aangetroffen. In het plangebied zijn geen watergangen (voortplantingsbiotoop) aanwezig. Strikt beschermde amfibieënsoorten worden niet in het plangebied verwacht vanwege het ongeschikte habitat voor deze soorten en/of het bekende verspreidingsgebied van de soorten.

Reptielen en vissen

De bosclementen binnen het plangebied vormen een suboptimaal leefgebied voor de strikt beschermde hazelworm (tabel 3 Flora- en faunawet). De soort komt met name voor in vochtige, oude en structuurrijke loofbossen. Levendbarende hagedis (tabel 2 Flora- en faunawet) is mogelijk aanwezig langs de bosranden en langs de houtwal..

Vanwege het ontbreken van waterelementen zijn (beschermde) vissen niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en ontheffing

De ingreep kan leiden tot een (tijdelijke) verstoring van leefgebied van de genoemde amfibieën en van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Van negatieve effecten op populatieniveau zal geen sprake zijn. Genoemde soorten zijn licht beschermd en vrijgesteld van de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen. Wel dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht.

Mogelijk komen hazelworm en levendbarende hagedis voor in het plangebied. Echter gezien het aanwezige biotoop (naalddhout met weinig structuur) is dit zeer onwaarschijnlijk. De zuidkant van het plangebied (houtwal met oude zomereiken en bosranden zijn mogelijk wel geschikt voor hazelworm en levendbarende hagedis. Aangezien hier geen veranderingen

plaats vinden worden negatieve effecten uitgesloten.

Het aanvragen van een ontheffing of het uitvoeren van nader onderzoek is niet van toepassing voor beschermde amfibieën, reptielen en vissen.

5.5 Ongewervelden

Voorkomen en functie

De overige in de Flora- en faunawet opgenomen soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het zeer onwaarschijnlijk is dat het plangebied voor deze soorten een functie vervult.

Effecten en ontheffing

In het plangebied zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. Negatieve effecten zijn niet te verwachten.

Voor beschermde ongewervelden is het aanvragen van een ontheffing of nader onderzoek niet van toepassing.

6. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

6.1 Beschermde natuurgebieden

Op basis deze natuurtoets worden geen effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Op ongeveer drie kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied Lonnekermeer. Vanwege de grote afstand en de aard van het voornemen worden geen negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied verwacht. De EHS ligt op ongeveer 1.500 meter afstand. Gezien de afstand, de ligging en de kleinschaligheid van de ruimtelijke ontwikkeling wordt niet verwacht dat deze een invloed heeft op de aangewezen habitattypen en soorten of aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Een toetsing in het kader van deze natuurwetgeving en dit natuurbeleid wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

6.2 Beschermde soorten

Geconcludeerd wordt dat zowel het plangebied en de omgeving een geschikt leefgebied vormt voor een aantal beschermde diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet. Het gaat om algemene en licht beschermde soorten, zoals grondgebonden zoogdieren en algemene amfibieën, maar ook strikt beschermde soorten, zoals vleermuizen, steenmarter, eekhoorn, das, veldspitsmuis, boomarter en (broed)vogels.

In tabel 1 is een samenvatting gegeven van de resultaten van (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in de plangebieden, de effecten op deze soorten en de te ondernemen stappen.

6.3 Tabel 1 soorten

Met de voorgenomen ontwikkelingen gaat weliswaar leefgebied verloren van tabel 1-soorten, maar van negatieve effecten op populaties is geen sprake. Wel kunnen op individueel niveau (tijdelijk) negatieve effecten optreden voor tabel 1-soorten. Deze licht beschermde soorten behoren tot de categorie 'niet onthef-

fingsplichtig bij ruimtelijke ingrepen'. De functionele leefomgeving zal voor de aanwezige of te verwachten soorten behouden blijven. In de omgeving zijn daarnaast genoeg alternatieve mogelijkheden voorhanden en daarbij is het aannemelijk dat de nieuwe locatie ook na de ontwikkeling onderdeel blijft uitmaken van het leefgebied van de aanwezige dan wel te verwachten soorten.

6.4 Tabel 2 en 3 soorten

Binnen het plangebied komen (mogelijk) een aantal strikt beschermde soorten, zoals vleermuizen, steenmarter, eekhoorn, das, veldspitsmuis, boomarter en (broed)vogels. Met de voorgenomen effecten worden echter geen negatieve effecten op deze soortgroepen verwacht. De functionele leefomgeving zal voor deze aanwezige dan wel te verwachten soorten behouden blijven. In de omgeving zijn daarnaast genoeg alternatieve mogelijkheden voorhanden en daarbij is het aannemelijk dat de nieuwe locatie ook na de ontwikkeling onderdeel blijft uitmaken van het leefgebied van deze soorten.

6.5 Conclusie

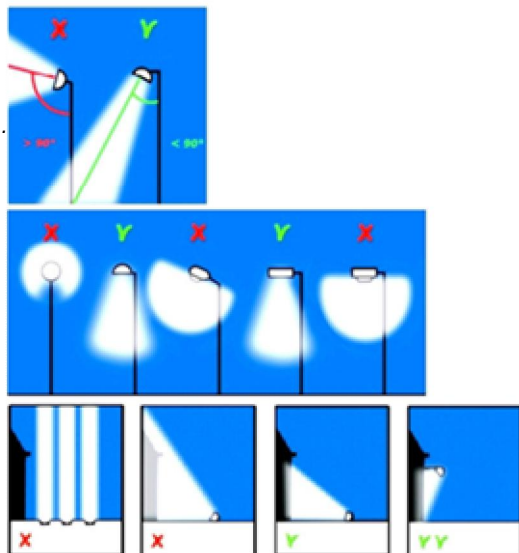
Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten verwacht op aanwezige beschermde gebieden en te verwachten beschermde soorten. Wel dient rekening gehouden te worden met verlichting. Hiermee kunnen de plannen doorgang vinden in het kader van de Flora- en faunawet.

6.6 Verlichting en broedseizoen

Een aantal nachttactieve dieren zoals vleermuizen, uilen en marters zijn gevoelig voor verlichting. Een aantal soorten vermijden kunstlicht zoveel mogelijk. Op dit moment is in het plangebied weinig tot geen licht aanwezig en in de nieuwe situatie zal de verlichting

enigszins toenemen. Er dient daarom wel te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen te voorkomen. Dit kan o.a. door gerichte verlichting met bijv. leds aan te brengen (figuur 2). Gekozen kan worden voor de toepassing van vleermuisvriendelijke verlichting.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden. In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

Figuur 2. Voorbeelden van verschillende type armaturen en plaatsingen om lichthinder te voorkomen.

LITERATUURLIJST

Bode, A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve & R. Zollinger, Bureau Natuurbalans/Limes Divergens, 1999. *De zoogdieren van Overijssel. Voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren*. Waanders Uitgevers, Zwolle.

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet*.

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.

Dietz, C., O von Helversen & D. Nill, vertaling en bewerking: P.H.C. Lina, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Biologie • Kenmerken • Bedreigingen*. De Fontein | Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Hoekstra, B. et al., 2010. *Werkatlas Zoogdieren van Overijssel*. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Koninklijke Vermande, 1999-2007. *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4*, SDU Uitgeverij, Den Haag.

Limpens, H. K, Mosterd & W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004. *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging & Gegevensautoriteit Natuur 2011, 30 maart 2011. *Vleermuisprotocol 2011*.

www.waarneming.nl

www.zoogdierverseniging.nl

BIJLAGE 1: FLORA- EN FAUNAWET

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voorzover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen. De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het '*Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Staatssecretaris van EL&I, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Voor verstoring van vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit

de Vogelrichtlijn. Dat zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli. Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

- 1 Nesten die binnen en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
- 3 Nesten van vogels die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Mitigatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door vooraf gaand aan het project mitigerende (= verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort.

BIJLAGE 2: VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN

BIJLAGE 3: VERSPREIDINGSKAARTEN BROEDVOGELS

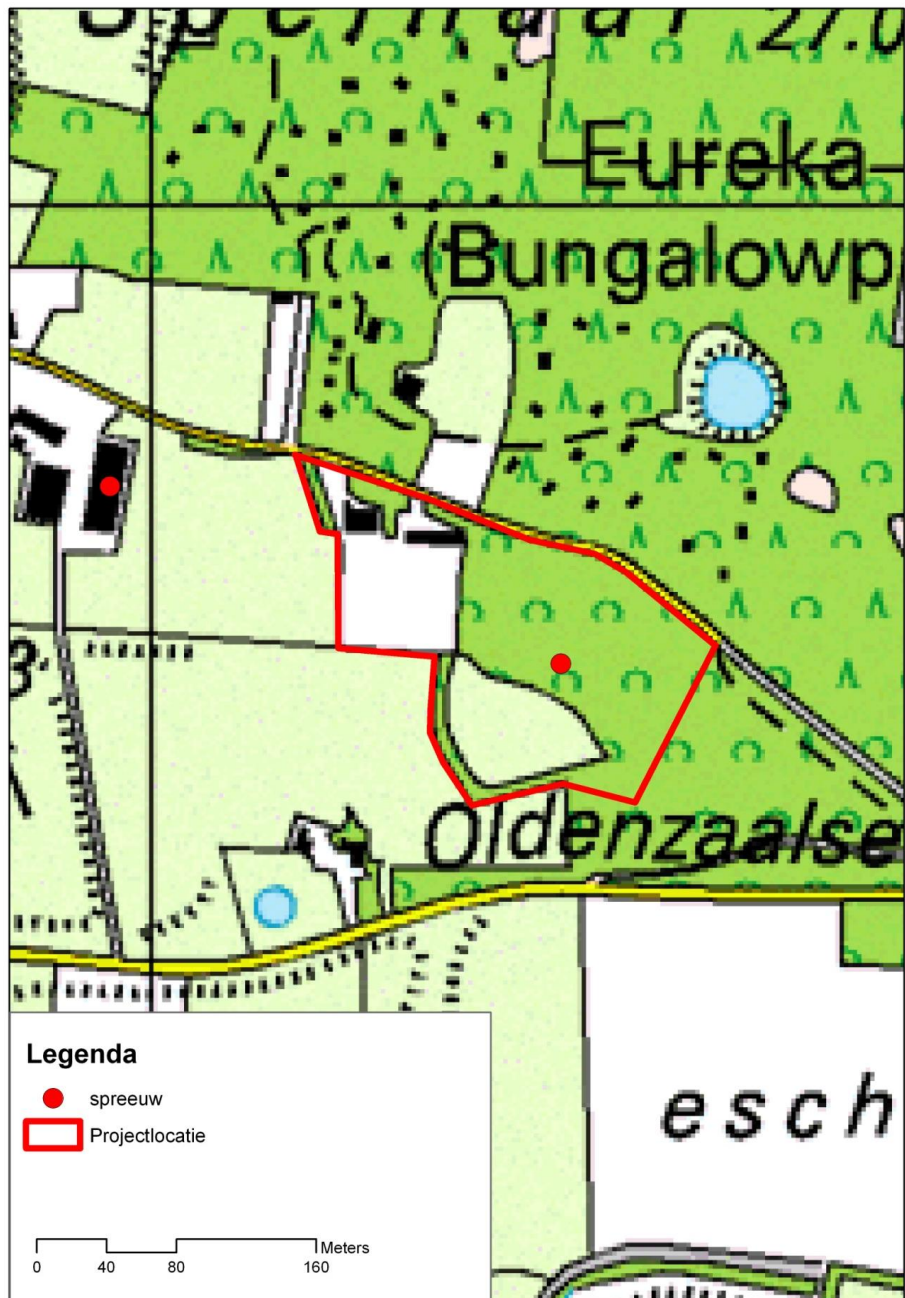

BIJLAGE 4: INRICHTINGSSCHETS

CONCEPT INRICHTINGSSCHETS

